

הוא ציטט קטע מספר שמואל ב' (פרק ט"ו) על אבשלום, שעמד בשער העיר. ויהי כל האיש אשר יהיה לו ריב לבוא אל המלך ל משפט, ויקרא אבשלום אליו ויאמר: ראה, דברין טובים ונכונים, ושומע אין לך מאת המלך. ויאמר אבשלום: מי ישימי שופט בארץ, ועלי יבוא כל איש אשר לו ריב ומשפט והצדקותיו... ועש אבשלום כדבר הזה לכל ישראל אשר יבואו ל משפט אל המלך, ויגנוב אבשלום את לב אנשי ישראל... הוסיף לסקוב: "זה אשר אני שונא יותר מכל!"

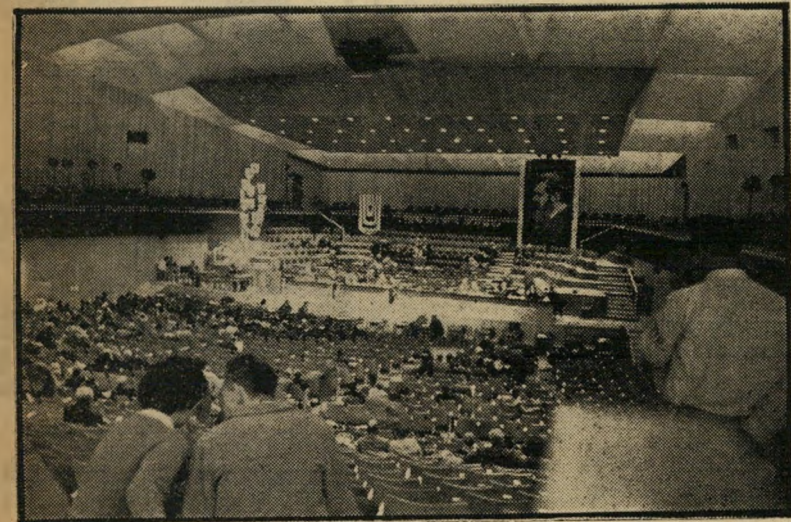
מיהו איש התככים הדומה בעיני לסקוב לדויד? ומי האיש, ממקורבי המלך, המנסה לשים לעצמו בין המלך לבין חיליו ואזר חיוז היים לסקוב, נאמן כרגיל, לא פירש.

ציונות

קול הקונגרס

506 צירי הקונגרס הציוני ה-25, שהתכנסו השבוע בירושלים, מצאו השבוע עצמם שקועים בדיון, אשר נציגיה הנבחרים של המדינה לא מצאו עד כה זמן לדוש בו בהרחבה: הברית בין צרפת לישראל.

הכרזו מנחם בגין: "אמש ערך הקונגרס תשואות, שלא היו חמות מהן, לצרפת — ובצדק. יש לנו ידידים בעולם. אין לנו ידידים חשובים מצרפת. ועלינו לומר את האמת כמות שהיא: הכוחות הנלחמים ב צרפת באלג'יריה הם לא רק כוחות אנטי צרפתיים. הם גם אנטייהודיים. הם גם

ישיבת הקונגרס הציוני ה-25 את מי זה עניין?

אנטייהודיים. הם בטיבם פוגרומיסטיים. הם מוכנים לא רק לשרוף בתי-כנסת אלא גם לשרוף יהודים..."

אם נמצאה בין באי-הקונגרס תמיכה ליחסו של בגין אל צרפת, הרי שונה היתה התגובה על יחסו ל"כוחות הנלחמים בצרפת באלג'יריה". את התשובה הקולעת ביותר קיבל מפי נשיא ההסתדרות הציונית, ד"ר נחום גולדמן.

הכרזו גולדמן, באידיש: "דבריו (של בגין) היו מסוכנים מאוד. ראשית: אין הם נכונים, אמת, נשרף בתי-כנסת בקאס-בה, אבל לא נגעו באף יהודי אחד. הערבים אפילו הביאו עשרות יהודים לבתיהם והי גנו עליהם. כך סיפרו לנו יהודים מאל גיריה הנמצאים כאן. אין ספק שיש שם אנטי-ישימים. אבל האם המתיישבים הצרפתיים הם צדיקים גמורים?... לא כל הצדיקים נמצאים בצד אחד!" לא היה זה קול בודד. נציגי מפ"ם, אהודות-העבודה והצ"כ תקפו אף הם את דברי בגין.

אך הבשורה המעניינת ביותר בנושא זה היתה, ללא ספק, זו שהביאו נציגי הקהילה היהודית באלג'יריה. בעוד שרק אחד מחברי המשלחת האלג'ירית הכריזו כי הקהילה הי יהודית היא חלק בלתי-נפרד מן המערך הצרפתי, סיפרו יתר חברי המשלחת כי במאבק הנוכחי משתלבים יהודי אלג'יריה לשמור על נייטרליות. חבר אחר, ששמע על הקמת החודש הישי ראלי למען אלג'יריה החופשית (הנוגוס הזה 1214), הביע את הסכמתו, אם כי בסתמיים: "כלפי הצרפתים, זה לא יכול להזיק לנו. כי איננו אחראים למה שקבוצת אורחים ערשה בישראל. כלפי הפלין והערב בים האלג'יריים בכלל — זה עשוי לעזור. ולכן נעקוב בעניין אחרי ועד זה."

העם ידיעות חלמעה

הארץ רעשה סביב פרשת-לבון. בירושל לים התכנס קונגרס ציוני, שכמעט איש לא שם לב אליו, על אף הפירסומת הרשמית של המשטר. בלאוס התבשלה קוראיה שנייה. בבליגיה התפשטה שביחה כללית שהוכיחה כפעם הראשונה, מזה דור, כי תנועת-הישי לים מאוחדת יכולה להביס כל ממשלה.

אולם לגבי חלק ניכר מאזרחי ישראל, היו אלה מאורעות מישיניים. הידיעות היו חידות שעניינו אותם באו מלמעלה. הם מדו את הגשמים, עקבו אחרי כל ענן. היו אלה חקלאי ישראל.

תחזית עגומה. במשך השבוע ירדו בצפון הארץ גשמים שהיו כמעט נורמאליים. מצפון לרחובות היה המצב משביע-רצון. אולם מחצית שטח-התבואות של המדינה מרוכזים מדרום לרחובות.

תבואות-החורף של הגנב אבדו לחלוטין. סכנה דומה צפויה לתבואות הדרום. אך החשש החמור ביותר היה מוקדש לעתיד לבוא: לתבואות-הקיץ, ואפילו לשדות השי לחין. לרגל הקיצוצים במיכסות-המים, שנגזרו מטעם נציבי-המים, בגלל הבצורת, הרי כל מטר מעוקב של מים שיהיה דרוש להר-חייית השדות לפני הוריעה, פירושו מספר דונאמים פחות של זריעה.

שדות הכותנה, שהיו פעם גאות המדינה, נתונים בסכנה. ספק אם אפשר יהיה לורוע את כולת-ההר, שהתקבלה יפה בשנים הי

אומקירב למופת: גולדה מאיר מוז תותחי ביגיי

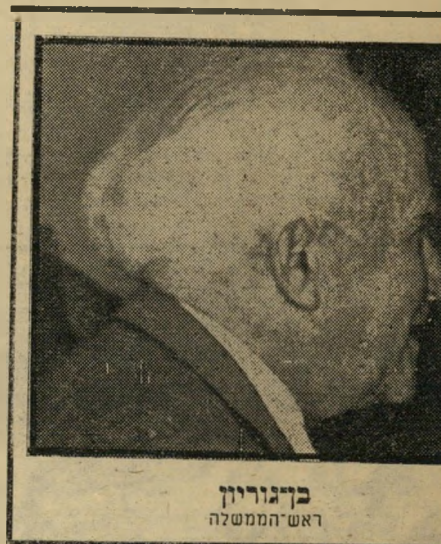
שמעון פרס — שר הבטחון, אם לא מייד, הרי אחרי שנה אחת לכל היותר. גיורא יוספטל, כתמורה על שרותיו לבן-גוריון — שר המסחר והתעשייה. עקיבא גוברין — שר העבודה, מכיון שזו הזדמנותו האחרונה של גוברין לעלות לדרג ממשלתי, הצטיין מאותו רגע כראש דורשי הדחתו של לבון. אבא אבן — שום דבר. נעריהוזהר מתייחסים לאבן כבז מוחלט, אינם חושבים לתת לו פרס על תמיכתו. הם הפיצו אפלה, בודון, שהוא הצביע בעדם מתוך תיקחה כזוהת רשת את מקומה של גולדה. יוסף אלמוגי — מוכיר ההסתדרות. הבטחה זו היא ערובה לכך שמזכיר-המפלגה יתייצב לימין קבוצת-החצר בכל כוחו. לפי חלוקה זו של עור-הדוב שטרם נצוד, חוסלו לבון, גולדה וספיר — שלושה אויביים אישיים של פרס ודיין. השמועות המודלפות לא העזו עדיין לסגוע בלוי אשכול. אך בחגים הפנימיים נפוצו שמועות כי בן-גוריון שונא עתה את אשכול יותר מאשר את לבון. "האשכולים מסוכן יותר מן הלבנונים", אמרו נעריה-החצר.

אינרמצו רוחני

דמות הטראגית של השבוע היתה, עם זאת, לוי אשכול. נגדו הופנו מיטב התיצים של נעריהוזהר — ואלו אשכול עצמו ראה את עצמו כמשרתו הנאמן של בן-גוריון.

מראשית הפרשה, סבר אשכול כי תפקידו למען המפלגה ולמען בן-גוריון הוא להשיג פשרה שלא תפגע בפרסטיגיה של ראש-הממשלה. כראש החזקה לעניני חברים של מפ"ם, הוא מהתה למעשה מעין אבי-בית דין ובורר עליון במפלגה. כאדם שאינו מוזהה עם שום סיעה וידוע כמערץ עיחר של בן-גוריון, נועד לו מטבע הדברים תפקיד של מפשר. בתפקיד זה פעל גם ב העדת-השרים, היה למעשה אחראי לניסוח המסקנות, בהיותו משוכנע כי זו פשרה המקובלת על ביגיי.

אולם ככל שהפקיד אשכול לפייס את בן-גוריון, כך נכנס עמוק יותר לבון. כי עצם פעולתו למען השלום במפלגה, הפכה אותו יותר ויותר למנהיג הטבעי של רוב חברי המפלגה, העומדים בין שתי הסיעות הקיצוניות של בן-גוריון ולבון. כך הפך אשכול למעשה יורש-העצר, ראש-הממשלה המיועד והפוטנציאלי. ואם יש דבר אחד ש בן-גוריון שונא אותו, הרי זה יורש טבעי. כך קרה שבמשך כל השבוע עמל אשכול להחזיר את השלום, ליצור פשרה ולספק את חושי-ההנקה של בן-גוריון מבלי לגרום לפילוג המפלגה — וכל אותו זמן הלכה

בן-גוריון ראש-הממשלה

וגברה ההתקפה עליו מצד כתלבי "יוניטד פרס", שניבאו עתה חיסולו יחד עם חיסול אשכול לא היה היחיד שניסה לשפוך שמן על הגלים הסוערים. אחד הגילויים המזורים ביותר שנוצרו היה גילוי-דעת מטעם אנשירוח במדינה, שאמר — לא כלום. כנות היוזמים היתה טובה. למעשה ביקשו לתמוך בעקיפין בלבון. להרים קול נגד הנטיות והדיבורים על חיסול אנשי ציבור. אולם ככל שרבו הפרופסורים, כך נעשה הנוסח פושר יותר ויותר. בסוף התפרסם מינשר שתוכנו היחיד היה קריאה לאנשי הציבור להשתק את הפרשה ולעבור לסדר היום על הגילויים המזועזעים שנתגלו לציבור. הפרופסורים לא הרימו את קולם נגד זיוף המיכמכים בצמרת מערכת הבטחון. נגד סכנת דיקטאטורה שהפכה איום למדינה, נגד מלאכת-הרמייה של העתונות המשוחזת. הם אפילו לא קבעו ערכים מוסריים חיוביים, כמרות הציבור על מערכת הבטחון, עליונות המוסדות הנבחרים על המנגנון הפקידותי. הם רק שרו במקלה: "שקט, שקט, שקט, שקט / ההנוכיה דולקת". בהשואה למינשר הנועז של עמיתיהם בצרפת, נגד מגמת הדיקטאטורה הלאומנית והמגמה המיליטאריסטית של מערכת הבטחון הצרפתית, היה קולם של הפרופסורים הישראלים קול ענות חלושה, משתמש וחסר אומץ-לב. אולם אנשי הרוח עמדו בתור לחתום ועשרות כעסו פומבית על שלא פנו אליהם.

מוזך נשאר רעב

ינמרמצו טראגיקומי זה לא יכול היה להפיג את המתוחות הגוברת והולכת. צמרת מפ"ם התחילה להידמות לשבט כושי, המבקש לפייס אליל אימתני ואכזרי, הדרש קורבנות אדם. החלה התרוצצות מטורפת, מחול פולחני סביב בן-גוריון, תוך כדי התפלשות בעטר, הכאה על חטא ובקשות חמלה.

המשך בעמוד 10